

Den stora diskussionen om lösdrivarelagen

Det av revisionssekreterare Ragnar von Koch framlagda förslaget till ny lösdrivarlagen kommer inte att förändras någon kunglig proposition vid årets riksdag. Huruvud en förnyad utredning i frågan kommer till stånd är ännu icke bestämt.

Tidevarvet meddelade redan i maj 1925 de krav, som från Frisinnade Kvinnors Riksförbund och Svenska Kvinnors Medborgarförbund framställdes med avseende på samhällets ingripande gentemot de prostituerade. Kraven voro följande:

att samhällets inskränkt mot prostitutionen skiljes från behandlingen av lösdrivare,

att åtgärder av hjälpane, uppfostrande och förebyggande art i stället komma till stånd samt att här för erforderliga lagändringar vidtagas,

att åtgärder avsedda att hindra prostitutionens spridning tilläggas i sådana mån som lämpligast kommunala förtroendeorgan.

att psykiskt defekt ungdom genom samhällets försorg i tid omhändertagas,

att enklare rättsväsendet kraftigt utredjas samt

att lämpliga upplysning- och uppfostringsåtgärder i huvudsak anslutning till föreliggande sakkunnigutlåtande av mars 1921 snarast möjligt iigångsättas.

Dessa synpunkter uttrycka alltför fågeligt det väsentliga i kriteriet mot det nya lagförslaget. De båda nämnda synpunkterna, som vilken man framställt de krav på rättvisa, ändamålsenhet och Lick för prostitutionstillrettelsens djupast liggande sammanhang, vilka man inte funnit att det nya förslaget tillgodose.

Den närmaste anledningen till ovannämnda yttrande var det av Fattigvårdslagsutvalningskommittén utarbetade förslaget till ny lösdrivarlagen. Detta förslag kom inte att laggas till grund för någon proposition vid 1925 års riksdag. Man hade ett tillfälle att uttala sina åsikter i frågan och ange den riktning i vilken man hoppades att den nya lagstiftningen skulle lea.

Revisionssekreterare R. von Koch fick sedermera i uppdrag att verkställa en översättning av Fattigvårdslagsutvalningskommitténs förslag. Denna omarbeting kan i många delar sägas vara ett självständigt förslag.

På uppmaning av Kungl. Maj:t genom skrivelse den 14 aug. 1926 ha olika myndigheter, länsstyrelser, fattigvårdsstyrelser, polismästare m. fl. yttrat sig över lagförslaget. Ett stort antal övriga styrelser, organisationer samt enskilda ha likaledes på oppmaning av Kungl. Maj:t eller genom olika tidningar framlagt sina synpunkter. Vidare har frågan behandlats inom flera enskilda klubbar, föreningar och sammanslutningar, föredrag ha hållits, och de olika synpunkterna tagit sig uttryck i resolutioner och uttalanden.

Vad fört beträffar lagförslaget i dess helhet, ha så gott som samtliga yttranden uttryckt erinran för den mänskliga anda, som tar sig uttryck

diari och ställer det långt framom den gamla lösdrivarlagen av 1885.

Endast ett fåtal av de gjorda uttalandena har dock tillstyrkt förslaget uttan kritik. De väsentliga anmärkningarna ha gått ut på, att förslaget förande av lagföreläsa — det har icke åtföljts av något kostnadsförslag — skulle ställa sig mycket dyrbart, att resultatet av åtgärderna inte skulle motsvara de stora kostnaderna, att fattigvårdsstyrelserna, som till stor del skulle betras med ansvaret för de alltför omfattande behandling skulle bli alltför betungade av denna ökade arbetsbörda. Till sist och inte minst — anser man, att den möjlighet till godtycke vid behandlingen av de arbetsvilliga, som varit ett av den gamla lagens värsta fel, inte bortarbetas.

Enligt förslaget skall den administrativa behandlingen av lösdrivarna bibehållas, d. v. s. länsstyrelserna ytterligare vara beslutande. Från flera har emellertid betonats, att en kriminalisering av hela frågan skulle medföra större säkerhet för rättvisa. Lösdrivarnas skulle komma under domstolarna. Så gott som samtliga länsstyrelser — Västermorrlands utskott ett undantag — skänks det administrativa förarbetet sitt gillande. Lösdrivarna själva ha ju däremot inte tillfälle att yttra sig.

Herr von Koch har själv påpekat möjligheten av att lägga lösdrivarnalag under officiell domstols prövning. Han har emellertid er tagit denna utväg, på grund av nödvändigheten att fortast möjligt komma ifrån de nu rådande förhållandena med den gamla lagens alla kända brister och svåra verkningar.

Den del av förslaget, som omfattar behandlingen av de prostituerade, har ägnats särskilt intresse. Om man beträffande de manliga lösdrivarna i stort sett gillat principerna för deras omhändertagande, har man däremot ett stort antal röster för att ett utbrytande av lagförslaget av den del som avser de prostituerade — och framhåva att dessa böra behandlas för sig. Uttalanden i den riktningen ha sålunda gjorts av bl. a. följande: Länsstyrelserna i Ålvsjö och Södermanlands län, Sveriges Socialdemokratiska Kvinnoförbund och Svenska Kvinnors Medborgarförbund, Vita bänders Centralstyrelse och Svenska Stadsförbundet; av reservanterna mot Sv. Fattigvårds- och barnavårdsförbundet yttrande, Herr Axel Hirsch, Professor Jundell och Dr Stenöfnh, av hovrättsrådet Bror Petrn, fröken Kerstin Hesselgren, reservanterna mot Fredrika Bremerförbundets yttrande, Dr Karolina Widenström, fröken Ellen Kleman m. fl.

Genomgående för dessa yttranden har också varit den uppfattningen, att man genom att jämsätta de prostituerade med lösdrivare i allmänhet och behandla dem därefter, kommer att ytterligare inskränka den uppfattningen, att hela den samhällsskadliga företeelse som benämnas prostitution har sin grund i föremfälligheten av vissa förärvade kvinnor. Och man diar — den slutsatsen att genom att oshadlaggöra dessa kvinnor skaffas prostitutionen ur världen. En sådan uppfattning är färlig, därför att den bortskynner det verkliga förhållandet, dels nämligen att två parter förefinnas i målet, den manliga såväl som den kvinnliga, och att ett ingripande mot den ene inte kommer att förändra den andra till det bättre tvärtom. Dels att man glömmar alla de orsaker, vilkas betydelse även påpekats av herr von Koch, som från början bidragit till att kvinnor väljare kunnigsmässig skolevård till sitt leverbröd. Genom lagen skulle bara de värdiga symtomen på en mängd samhälliga missförhållanden tas itu med. Sådana missförhållanden äro: bristande upplysning i sexuell hänsedande vad beträffar såväl män som kvinnor, alltför snå krav på människors sedlighet, underbetahing av kvinnlig arbetskraft, trångboddhet, knapphändig vård åt psykiskt defekta, vilka utgör en stor procent av de prostituerade.

De avskräckande momenten i behandlingen, nämligen hotet om tvångsarbete som är den yttersta utvägen såväl som de avsedda hjälpat-

VELVET

Vårt färgsortiment i Velvet för klädningar är nu åter komplett. Särskilt kunna vi nämna grått, färg nyanser, gråbrunt, reseda, granat och vinrött. En del olika kvaliteter finnas, däribland den mycket omtyckta på 70 cm's bredd till

580

För barnkläder föra vi en vaacker sortering i 43—45 cm's bredd till 2.80.

Svart Velvet finnes i en mängd kvaliteter o. b. eller till 2.20 — 2.80 — 4.50 — 5.00 — 5.80 — 10.50 — 12.80.

Prover till landsorten.

MEETHS

DROTTNINGGATAN 63, STOCKHOLM.

Promenadskor och Kängor samt finare innesladd av bredare och smalar ty, med lila klackar eller best. utan klackar, samplade av Sv. Kv. Centr. Fick för Fys. Kultur och tillverkade av Edsvs Skofabriks Akt.-Bol. Finns och kan beställas i

Anna Ahlström
MANIFAKTUR o. KÖRT o. RUMPFÄR
Göteborgs 95 — Stockholm — Tel. 50, 311 84

Så lida skall denna lilla i skon.

Mot rynkor
Crème Anti-Rides Lybros du Dr. Byl.

obvänt tillförlitligt medel mot rynkor. När eller efter ut rynkor krigen äro, pannan o. magparterna. Massor av erka kännas. Pris 1.50 + porto.

Till handlaren mot postföret.

A.-B. FRANSKA PARFYMAGASINET
Hammagatan 5, mitt emot Nord Komp.

Svenska Pianofabriken

Pianon

Elegant, Fyllig ton, Bekäglig spelart.

Ombud svenska.
Utlåtning: Drottningstaden 57, i Stockholm. Tel. 564, 28 28

En gedigen boksamling

— utan kännbar kostnad — kan väras förskäfa sig. Verk av de främsta in- och utländska författare. Synnerligen lämpligt för studieciklar.

Tillskriv

Red. Gösta Lindberg,
Centralplan III — Gäde.

Begir eh endast en burk eller ett paket th. Begir SLOTTSTHÉ marknadens absolut bästa Ceylonblandning. Aterbäringskupong i varje förpackning.

Det bästa inbott och tilltill köpt löper nu i

Majas Hembageri
Bergsgatan 16, Stockholm
Tel. Kungsh. 54 68
Grahamsbörod o. Wafflor
10 prov. påbehö lönna.

Skånska Handmagasinet
Västerlånggatan 45 — Stockholm.
Telefon Norr 141 63.

Stort lager av
HANDSKAR, VÄNTAR o. STRUMPOR
Etabl. 1870
Äldsta Handskaffär i Stockholm.
Innehavare: Fru Lotten Smith.

Utsökt goda
OST-sorter
till Julen.

Smörfärens Framåt
28 Nybrogatan och Norrlånggatan 13

Frimärkes The

James Lindgren & Co.
Sveriges största och förnämsta
Själirna

Landrotland
Stadsbornen i Göteborg
G. Karl Blomström
Sj. Bl.

...uppmaning till att vara av...
...sögenhet, som lagförslaget medför...
...Det är svårt att jämsätta de prosti...
... mellan de hel- och halvykrigstiden...
... erade, man kommer att brännmärka...
... också de senare och försvåra för dem...
... att bibehålla sitt hedersliga yrke i stället...
... för att hjälpa dem etc.

Av länsstyrelserna ha endast ett fåtal ommänt mot prostituerade. Utom de två ovannämnda, Ålvsjö och Södermanlands läns länsstyrelserna i Stockholm och Östergötlands län de enda, som uppmärksammat den delen av förslaget. Den förra anser att ett ingripande mot kvinnorna är lika berättigat — om de öka samhällsvärdiga — som män. Länsstyrelsen anser dock att förslaget blir omöjligt att genomföra i praktiken. Länsstyrelsen i Östergötlands län avstyrker skogsarbete för kvinnor.

Polismästarna önska tydligen på den senaste vägen, som kan föra till upprätthållande av yttre ordning. Sålunda gillar polismästaren i Gävle i stort sett de föreslagna åtgärderna mot de prostituerade. Polismästaren i Stockholm anser att man bör ingripa mot de prostituerade och straffa dem, men han påpekar att förslaget tillvägagångssätt inte kan leda till framgång. Det föreslagna systemet med övervakande och uppmaning till inställande inför hjälpsökott anser han måste erbjuda alltför många möjligheter att slippa undan. Vetskapen om dessa möjligheter måste medföra att de prostituerade uppträda med ännu större fräckhet och hänsynslöshet än hittills. Polismästaren förordar i stället att de komma under polisuppsett. Överståthållarämbetet avstyrker likaledes och ifråvar större tvång.

Styrelserna för Statens tvångsarbetsanstalter vid Svartsjö och Landskrona ha även yttrat sig. Svartsjö önmänner inte de prostituerade, medan Landskrona skänker förslaget sitt tillgällande. Styrelsen har dock en del andra förslag i frågan om detaljer. Mot styrelsens uttalande har en av dess medlemmar, fröken Kerstin Hesselgren, reserverat sig. Fröken Hesselgren påyrkar en ny utredning av denna del av lagen. Hon framhåller nödvändigheten av att barnavårdsnämndernas befogenhet utsträcker till att omfatta ungdom upp till 21 år, såväl gossar som flickor. Den psykiskt defekta ungdomen måste tidigt

...uppmaning till att vara av...
...sögenhet, som lagförslaget medför...
...Det är svårt att jämsätta de prosti...
... mellan de hel- och halvykrigstiden...
... erade, man kommer att brännmärka...
... också de senare och försvåra för dem...
... att bibehålla sitt hedersliga yrke i stället...
... för att hjälpa dem etc.

...uppmaning till att vara av...
...sögenhet, som lagförslaget medför...
...Det är svårt att jämsätta de prosti...
... mellan de hel- och halvykrigstiden...
... erade, man kommer att brännmärka...
... också de senare och försvåra för dem...
... att bibehålla sitt hedersliga yrke i stället...
... för att hjälpa dem etc.

...uppmaning till att vara av...
...sögenhet, som lagförslaget medför...
...Det är svårt att jämsätta de prosti...
... mellan de hel- och halvykrigstiden...
... erade, man kommer att brännmärka...
... också de senare och försvåra för dem...
... att bibehålla sitt hedersliga yrke i stället...
... för att hjälpa dem etc.

Den i lagförslaget intagna bestämmelsen om skyddsåldern höjande till 16 år och att den skall omfatta både gossar och flickor, förordas varmt i flera av de avgivna yttrandena. Som en viktig insats i arbetet mot prostitutionen förordas undervisning i sexuell hygien och etik för både gossar och flickor. Svenska fattigvårds- och barnavårdsförbundet samt dess reservanter, Sveriges socialdemokratiska kvinnoförbund, reservanter mot Fredrika Bremerförbundets yttrande Dr Karolina Widenström m. fl. framföra detta krav.

Vinsten med hela denna diskussion har varit att man på de mest skilda håll tvings att tänka grundligt och genomgående över de problem, som sammanhangna med prostitutionen. Man har bringats att söka gemenska sammanhangen och få fram möjligheter till ett positivt motarbete på dessa osaker. Detta är ett steg framåt, och avsevärdt värt för frågans framtida lösning. Önskvärt vore, att institutionsproblemet, löskyrt från sin sammankoppling med lösdrivarlagen, togs upp till förnyad b-handling.

För lösdrivarna i allmänhet kvarstår de svåra missförhållanden, som vila på den gamla lagens bestämmelser. Men vi ha ju nu skäl att vänta ett nära förestående offentliggörande av det resultat, till vilket processkommisjonen kommit efter mångårigt arbete.

Skulde det eh vara skäl att vänta den tid, som behöves för att i den nya lag, som sannolikt kommer till stånd på grundval av detta förslag, få inlagt även lösdrivarnas sak? Då skulle, vilket även herr von Koch framhållit som den bästa utvägen, lösdrivarna komma under domstolsbehandling, vilket borde tillförsäkra dem största möjliga rättvisa.

Rök Teofani Crown de Luxe
och Ni blir nöje

Tobakshuset, Birger Jarlag. 13,
Stockholm.

Rylander & Olsson
Bok-, Tidnings- & Accidentstryckeri

Levström

fortskäliga arbeten såsom
BÖCKER, TIDNINGAR
och AFFÄRSTRYCK
till billiga priser och på
kortaste tid.

STOCKHOLM
Lilla Vattugatan 25 - Norr 7608

Kom ihåg
Barnets Lycopening
erhålls genom *Flebotomising* och
Barnmorss samt
DE BLINDAS FORENING
Majorgatan 12. STOCKHOLM.

F. Emil Bäcklin
GLASMÄSTERI
och RAMAFFÄR
1 AD. FREDRIKSTEN S
STOCKHOLM

Gott arbete!
Billiga priser!

Telefoner: 564, 318 21 & 23 21.

Protestanter

Ture Janson. Vänskapbyn. Bonniers. 4: 25.

Ture Janson är en av de främste bland nutida finska författare. Han har en smidig och koncentrerad stil som kommer oss att anamma det beska och dystra innehållet i hans böcker med god aptit. Som de flesta finner är Janson böjd för att gräva djupt och källan han finner är bitter. Hans böcker äro vanligtvis hållna i jagform — hjälten hjälper domedag över sig själv. En av de bästa heter "Mäskinnmäskan". Det är historien om ingenjören, som berömd av teknikkens makt, var så verksam, att han glömde verkets mening och "människans förnämsta privilegium, det att vara god". Det är samma motiv, samma utvecklingsgång och samma slut som i Johan Bojers "Den store hunger", och liksom i denna bok skildras en människoskyld strid för livet i teknikkens århundrade.

"Vänskapbyn" kom ut till julen 1923 och märkligt nog, om man tänker på dess ämne, om årets pristagare bland finländska romaner. Även det är en "jaghistoria". En militär har bragts till dödens tröskel av förtvilan över sitt yrkes meningslöshet. Pistolen ligger bredvid honom på skivbordet, då han fattar pennan för att först klarlägga för sig själv orsakerna till sitt livs bankrott.

Som den filosof i stridsmantel han är, ryckas han snålningom frigöra sin själ från "fenomenvärldens" förkorsade tyngd.

Krisen i honom draga förbi hans inre själ. Han minns de stunder, då han göa mot äga med fienden förtam "den tekniska överlägenhetens oemotståndliga segerglädje i själen. I dessa intensiva stunder har jag känt mig som en sprudlande makt i livet, som en länk i släktet, oersättbar och hel — jag rådes för mitt förstånd."

Ännu vid föreligg vapenövning kan han känna något av denna bevisning, men den förbyts snart i motvilja och äckel. Han synar officerskamaraterna i sömmarna för att se hur de klara sig. Han finner då, att var och en har en hobby att fly undan till. Regementsskåporna tröstar sig med att lappa ihop, vad kriget trasar sönder. Översten är astrolog, hans kollega förmerksammare och en tredje råddar sin själ genom att olla orbfödel. I dessa kapitel tar hjälten stugtligt färdval av sitt yrke. "Vil hade jag valt mitt yrke med ärligt uppade och i en stund, står historien kallade! Men nu kallade djupare röster och så fick det vara nog med offer åt sinnevärlden. Mängdighetskravet var större än samhällskravet."

Boken rekommenderas som julklapp åt krigsutslästa!

Nyheter från Birkagårdens Förlag

Julen 1926.

- Nationalbeskow.**
- Predikningar 1925-26.** Häft Kr. 3: 50, inb. Kr. 4: 75.
 - Kristus och människans.** 1 föredrag. Häft. Kr. 1: 50, inb. Kr. 2: 50.
 - I Palestina och Syrien.** Resebrev, rikt. illustr. Häft. Kr. 4: 10, inb. Kr. 5: 50.
 - Vid Julgränsen 1926.** Birkagårdens Julbrev. Kr. 0: 50.
- Ernst Beckman:**
- Minnesbilder.** Utgivna av Louise Woods-Beckman. Häft. Kr. 3: 50, inb. Kr. 5: 10.
- Alice M. Hutchison:**
- Barnet och dess problem.** Översättning från engelskan, med förord av Prof. B. Gadellus. Häft. Kr. 3: 50.
 - Ändré Chamson:**
 - Ensam på berget.** Översättning från franska originalen 20: upplaga. Häft. Kr. 2: 50.

Elisabeth Nilsson: Gift kvinnans ställning i samhället.

Utvecklingen går igenom höjder dalar, genom stegringar och återfall. Den svenska kvinnans arbete var tidigare till stor del förlagt i hemmet. Men så kom maskiner och industrialisering. Kvinnans arbete flyttades ut från hemmet och lades i människans händer i fabriken. Kvinnan blev delvis arbetslös inom hemmet och inom måste söka tillfredsställa sin arbetslust på nya fält.

Första vilkoret var då, att hon måste bli myndig, så att hon kunde pålaga sig ansvar. Så pass sent som år 1858 blev genom riksdagsbeslut gift kvinnas myndig vid 25 års ålder. Detta var ju grundläggande för hennes rätt till framdringande. Den gifta var fortfarande omyndig. Kvinnans myndighetsålder flyttades därefter fram till 21 års ålder liksom för männen, men så länge mänsamskapet i lagen fanns kvar, blev den gifta omyndig till trots av lärda professors bevis om motstånd. Detta mänsamskap upphävdes genom den nya Giftverkligheten, vilken utkom som lag

den 11 juni 1920, en grundsten för den gifta kvinnans förbättrade ställning i och utom förhållande.

Alla vi som voro med i rösträttsarbetet minnas säkerligen fru Frigga Carlbergs lilla roliga broschyr om fru Håkansson, som sedan mannen övergivit hemmet ville skaffa telefon till sin pensionärsfamilj, men inte kunde få denna förrän hon fick tag på mannen, som måste underskriva kontraktet, och då han sedan fick reda på att fru Håkansson fått ett arv, kom hon hem, utskivande arvet, förstörde det och försvann.

Striden om detta har varit utsatt för många förslag och jag skall efter Grönbergs poäng mig med att berätta ett par. Då det vid 1847 års riksdag var tal om införande av gift kvinnas myndighet uttalade sig en herre ungefär som följer: — Han visste nog att det fanns länder där gift kvinnas vore myndig, han visste att i Norge tillam man dem t. o. m. att vara postförvaltare. "De måste också", sade han, till sådana platser be-

Vem har gjort SCHÉELS RADIUM-TVÅL så populär?

Den milda, förnåma DOFTEN

och det sällsynt balsamiska luddet har skaffat Schéels Radium tvål otaliga vänner. — De utvalda beständelarna i denna tvål äro värdefulla och välgärande; tänk bara på Radiumförhöjningen i dem!

Om Ni av någon anledning ännu ej prövat Schéels Radium-tvål — köp hem en i dag!

Vårkållan kontrolleras av Radiumexperter F. D. N. Sukhom.

för dem ett levande moraliskt problem, som de aldrig tröttna på att diskutera. Gendarmerna, som alltjämt under årens lopp förfölja honom, få till sist intet medhåll från befolkningens sida. I stället blir det en regelbunden vana att husmoderlärna litta mat ute om natten, om Roux skulle komma till. Mot fjärde årets slut hjälper Roux helt öppet sina grannar med skogsbruk och vimskörd. Det finns ingen, som icke respekterar honom och hans samvetes bud. Allmän förnämning fattar hela byn, när gendarmerna strax innan vapenstillståndet omsider griper Roux och han blir dömd till 20 års fängelse för sin krigsvägran.

Det är en lämnad, till tafatt röst ur folkets led, som berättar denna historia. Små glimtar skymta dock av landskap och folkli i dessa trakter av södra Frankrike, så vitt skilda mot vad vi äro vana vid. Folkjagarna får också sin tillbörliga analys. Den påminner kanske mest om vårt västsvenska kymne i sin rigorösa bitretthet, karghet och samvetesgrannhet.

Först och främst intresserar naturligtvis det centrala problemat, samvetets inför kriget. Att i det historiska Frankrike en bok med detta namnet till centrum i sitt hembarn har uppnått tjugo upplagor är särdeles märkligt. Det vore önskt

Två dikter

Av till julen utkomna diktsamlingar är Gunnar Mascoll Sjöverlöshets: *Vardag, en av dem som siktat djupast och så långt. Ty denna skald besjänger lätta stors makter — frojasthet och kärlek i dess renaste gestalt. Barndomsömmet står för den varne människans äga som det högsta och bästa i livet — som den helgedom, hjärtat kan i sin tillflykt till. Det förgångna binder med tusen rotträdar sonen, som gick ut i världen men i sin själ ännu är hemma.*

Gårdens själ.

Jag stannar plötsligt mitt på iråd-gårdspången
en sommarkväll, då jag är sjuttan år.
En två av gvlins' skönhet tor mig fången,
Jag känner att jag darrar, där jag står.

I gröna lövverk aftonsolen lågar,
och rymden är en rymd i skylns blå.
Med gud på vingen gårdens svalar
båla
i tvära bast och långa, mjuka bågar.
Och ännu svalkan ångar som en brygd
en doft av timjan, timotej och klöver.
I låtta, blonda dagar står den bygd,
som sommarmatten snart skall sjunka över.

Så rikt och fullt kan alltså gårdens lona,
så rikt och fullt och helt, att jag kan tycka
att skallet över päronträdets krona
är som ett luffte om en häfjig tycka.
Det känns som hjärtat vidgat sina gränser,
och för en brinnande, en flyktig stund
med allt som doftar här och allt som glänser
min skygga ungdom slutit ett förbund.

Den gamla gården vill ett hjärtas vill.
Den sett så många människor i det farna
— och så i en afton kan den plötsligt klarna
och slösa givmilt med sin friska själ.

Men i den tysta dagen kom man nära
de människor, som rörelse sig i hast
och nära alla döda ting i rummen.
Förtroligt öppnade sig barnhjärtat,
och någon flyktig smekning kunde läfta
den långa dagens grå ledsamhet.

I dessa stunder slog mitt väsen rot,
och jag vill tacka dig, du stilla geniut,
som göt din värme i min barndoms
söcken.

Du är ej någon svävande gestalt,
men du är jordisk som en tjänarinna,
som sköter sitt med grova arbets-
händer.

Jag längtar åter till min barndoms
vardag
med allt inom mig, som vill växa fast
vid stora makter — frojasthet och kärlek

Vardag.

Jag längtar åter till min barndoms vardag
på hästerna, då man fick vara inne.
Den var ett långt och tonlöst inehanda,
och allt som hände, hände utanför,
där luften skiftade från ulligt socken
till böljande dagar med en gjunt ut och
ett ståt till tungt och ådsligt skymninghäft.

ligt att en stor, intresserad läsekrats
änvar i vårt land samlades om denna berättelse om "En ärlighet, som är ett av några krokvägar". E. W. —

D:r Knut Barr
i Stockholms-Tidn.
om

KARIN JOHNSSENS
nya bok

Olycks-maskeraden

"Spännande som en god detektivroman. Boken hör över huvud till den läsvärda romantiserande lektyren."

I varje bokhandel. 4: 75

BONNIERS

finnas särdeles lämpliga, då man beslutar den dem liksom medfödda skickligheten uti fortskaffande av nyheter.

En annan sad: — Om kvinnan blir myndig skulle endast de härsklysta kvinnorna bli betända. De andra de milda och ridsammakvinnorna skulle dragas från sitt egentliga kall i hemmet, som var deras största prydnad och kastas in i äventyrligheter, ur vilka de ej skulle kunna reda sig, ty i en kvinna, hur klok och fysiskt hon än må vara, är ändå en kvinna.

Vid 1806-1808 års riksdag väcktes en motion om att kvinna skulle få tillstånd att undervisa i folkskola. Motiveringen var att lärarelönerna vore så låga, att dessa platser bleve en sista utväg för vissa sämre ställda män och då tiden och ekonomien ej medgav att lärarelönerna höjdes, vore det lämpligt att kvinnorna med såvare lägre anspråk på lövet, men även genomsän mildhet, sin världsd och sin takfullhet, gjorde en värdfull insats i uppfostringsarbetet.

Genom en kungörelse 1859 erhöles det rätt att anställas å folkskollärarebanan.

Inom den egentliga folkskolan har det hela tiden medgivits kvinnorna att behålla sina tjänster om de gifte sig. Först på senare åren, jag vill minnas

att det var under förra året, som en prickning i detta hänseende riktades åt kvinnans folk-skolan omhjonvoret gift.

Lärarepersonalen vid folkskolorna äro avlidande dels av stat och dels av kommun. Minimalinlön måste då utgå för att statsbidrag skall erhållas. Emellertid hava vissa kommuner, städer och köpingar medgivit ett visst kommunalt tillägg för att draga till sig bättre kvalificerade krafter eller av andra skäl. Över detta tillägg för resor, kommun själv talan. Nu har det hänt, att detta kommunala tillägg i framtids vissa gifta lärarinnor under de olika motivering, och där finna vi ett utslag av den reaktion som i sådant händelse har kommit till synes. Sådant smittar alltid och har också fått efterfölj.

Inom Småskolan har förhållandet varit annorlunda. Småskollärarinornas rättsliga ställning har icke varit densamma som folkskollärarinornas och där har ändå tillägg under de sista ca 10 åren dock småskollärarna, som gift sig, fått utvidga sin plats. Hur ömmande omständigheter som i företagit, hur lämplig denna kvinna än varit, har det ämtnesste på många platser varit obönhörligt: fastslaget att hon skulle lämna sitt arbete i småskolan, om hon gifte sig.

Det är svårt att finna logiken i olik-

heten mellan dessa två ämbeten, folkskolan och småskolan.

Vid 1850 års riksdag förekom frågan om att kvinnor skulle kunna anställas vid telegraf och post samt som kloackare och organist. Det senare motiverades av en präst med att den heliga Cecilia konst vill god anstäl ut av hennes kön övas. Motståndet mot kvinnans anställning i telegrafverket motiverades förutom av utmätningarna om hur hennes spåda axlar inte skulle kunna resa en tung stegre ut på linjen av att "man vet sig, att med telegrafens avsnides de största hemligheter vilka envar vid strängt ansvar är förbjuden att uppenbatta. Man känner även sedan gammalt vilken tung börda en hemlighet är för en kvinna, så snart hon icke får yppa densamma, och att hon sällan kan emotstå naturens krav i denna del. Varför skulle vi då utsätta henne för så stora oberogeligheter?" 1862 erhöles emellertid kvinnans tillträde till dessa yrken.

Inom dessa yrken veta vi ju att det ända till 1918-1919 varit att om en ordinarie telegrafist gifte sig, så måste hon lämna sin ordinarie tjänst. Om hon gifte sig med en telegraf-tjänsteman, kunde hon dock få såsom extra ordinarie tjänstgöring och först jag tror 1918 erhöles hon rätt att stå kvar, om detta av verket efter priv-

KONST TILL JULEN
 BASTA INKOPPSKÅP
 TAVELER: oljemålningar, etsningar, kopieradskåp
 SKRIFTFUR: i marmer, ljus, terracotta
 PRYDNADS- och KRISTORNSK
 Färdiga, glas, keramik, skulptur m.m.
 SPECIALTILL: vagnar och spjålar
HULTBERGS KONSTHANDEL
 Kungälvsg. 9

Hur Lucia firades i forna tider.
 Upptecknar för Nordiska Museets arkiv av Eoa Schmidt.

Vid redogörelse för den senaste allmogens fruktida firanden är Luciadagen ett rikas skåm den utpräglande vinsten. Denna är efter kristendomens införande egentligen ersatt av den kristna julen. Emellertid har tillämpat sig till flera orter bibehållit sin fest på Lucia dagen, "Luciadagen" — den 13 december — eller fastnar på den förflötta gländande julen, vilken av vår allmoges fruktida julen är en för att vara, mestän som enligt en gammal förklarare: "Arbetet det nya året. Till lusthållan skänkte all mödet med åden, vara utmångrat. Likasom under större religiösa högtider ingick, såsom sagt, även lustfesten med den föregående dagens åttan som firades med skänken och lekar, vilka vilka annat återkom en fullkorn.

Såväl i slutningen "vid första skänkligheten" inträdde i en av haust yngre och till kvinnon, till vilka till en kvinna med hemmala ljus i skänket. I händelserna har hon så väl med sig till en större idd flammande glöde, varmed nämnen firades. Även till ingick i denna utgång traditioner eller andrond ett härför särskilt betyd, kallat dovelskåp, vilket av jämfördes till dovelskåpet som såväl som såväl i själva vaken. Den förflötta kvinnan kallades luslöslig eller lus, den senare en förklarande av Lucia, vilken luslöslig nämner "den uppbyggda", innan kom med ljus och i bruk, förklarade Lucia vid en samtning från gård till gård i tryn av vettne blomstärnan.

Almän tillhörd ett överflödigt väskande och drickande denna dag, vilket, likasom under julen också i vax mån kom handföret till del. "Så överflödigt man denna luslösligheten, så ymnigt skulle det vara året bliva", uppbygger en författare. Denna vill mot andra ord skänkt i en storsagnar tusandagars efter med till förfärdigande gilla en glöde var, större riksläge skulle fruktbarhetens godbudslyster liksom detta under ett ingående till. Därunder nämnes även och ändras redan under medelåldern såsom flera längsta natt, och det var en förändrad tur, ut underjordiska väsen då åter uppträdde på jorden.

Anokastropor av prima egenskaps belysning, tillförskärta i till och hål, års vinterns värmsätt och mest omtyckta strömpor; extra billigt i Twiloft, Nybergsg. 11.

Ingen här någon mig veterligt tänkt på att den barnmorska som gifva sig skall lämna sitt arbete. Före förra året var huvudregeln, att kvinnan skall få stå kvar i sin stannställning om verket finner den lämpligt. Och så länge man ej misshärlig sin rätt att utse en annan gifva kvinnan, är kanske denna regel ej färlig, åtminstone ej så länge behörighetslagen principer är obubblade. Hon plagar få stå kvar. Behörighetslagen, som trädde i funktion den 1 juli 1925 innehåller likställighetsprincipen mellan man och kvinna i avseende på de flesta stansstjänster, alltså även sådana till vilken man ej behåller fullmakta, s. k. förtämlingsstjänster. Det givna visade undantag som bekräftar regeln.

Dea behörighetsprincip är förtjänat och skicklighet, ej kön eller behov, ej heller civilstånd. Likställighetsprincipen är sålunda här klart uttalad. Angreppet på denna likställighetsprincip är en fråga av den största vikt, när den medför så förberda konsekvenser. Förra angreppet var den gifva kvinnan i stansstjänst sedan i kommunal tjänst och sedan i privat tjänst. Detta är en fråga sålunda, som kan vara en genomgående betydelse. Men den mynnar desutom ytterst ut i den gifvna kvinnans och moderns ekonomiska uppfattning av äkten-

Ryssen talar

Il berjan, då man hustrude 17 av omånga dagar. En hustruaktas kvinnan har en ut löst och förklarar samt lusten, undas kamomålsten. Men glämlans byrmd är för mig som en saka. Jag har bara öra för fåglar.

Det finns niger värre än så grånth lögen. Men den äldre mätte mitt allt arbetet också grånth. Den löste väl allt och löste i lösten ett främmande kärnan tänkt ut. Hans gång är fri. Men den äldre mätte behårska allt med sin öga förskvad.

Om man dödar någon här, så får man hoppas. Men man får inget glöde av det. Det finns något annat särra än att se livigt av en människa. Men om man dödar någon, så skulle det åtminstone vara förberedd — så blivde man lättare klar med sitt samvete — man betaldes viden med fullt pris och vore kvitt.

Vi var mitt i stråtan, var som vildd. Jag kunde inte hålla igen mer närarna blida kommit i gång. Annars är jag en så fredsfull människ, men då stöck jag hånstjonen genom smagen på en dråktig kart. Jag tänkte inte på annat än att slås. Sen fög den där ihåkan bort som en dröm, men när man läller på så där dag efter dag, kan man lätt bli som en rasande hund.

Jag tycker om när jag får leva med kärlekägarna. Då tänker man jämt: "Gottmans finns som fredsfulla människor, någonstans är ännu levigt."

Varför vill jag gråta, när jag har musik? Jag gråter som ett barn. — Det gör så att i hjärtat — ville leva, kunde flyga som en fågel — som på plåken —

Jag ville gärna komma till främmande länder en gång, inte som soldat. Jag är så förvildat mitt på att komma och så ut förskräckelse som nå. När jag nu kommer till en stad såsom jag — vet inte var. Är rädd för att se människorna i Gemen. — Man säger att allt är som det måste vara. Varför kan man så lite se folk i Gemen? Det är slakt med kräft.

Det intressanta jag tror tänka mig vore att få ett telegram. Jag har aldrig fått någon — och jag blev nog vildare än för en tom.

Det blir alltid så underligt just innan man ska komma. Jag kan inte riktigt vara lugn. Jag försöker att få tag i ett riktigt mitt ord, som "lilla blomman" eller "morgonrodnad" eller något annat riktigt vinstligt. Jag sitter rätt upp på knäppen och säger det väl på gånger för mig själv. — Då blir det som om jag smekte någon, och så kommer jag.

Han var en märkvärdig människa. Man var rädd för honom och skändades för honom. Man kunde inte begripa vad det var för en kraft i honom. Han var sjuklig och sår, hade glans på näsan och gick alltid med en krycka. Men hans själ var klar och full av medeltal, och i den själens låg hans stora kraft.

Man vill, säger man, tillgodose hemmet kar. Den kvinnan, som gifter sig, får därmed ett livsintresse, som bör tillfredsställa henne och som gör att hon skall få ena de förtroende. I så fall är det en kvinna som gifter sig ett nytt livsintresse, det råder ej minsta tvekan därom. Men den försvinnande på de flesta unga kvinnor in i äktenskapet. Men frågan är om detta livsintresse eller denna livsuppsigt om man hellre vill uttrycka sig så, är tillräcklig för att hon skall medelst endast den fullgöra sin plikt som arbetslös i samhället? Vår beaktelse då denna livsuppsigt i alla de hem där det ej finnes några barn eller i alla de hem, där barnen äro vuxna? Eller var består den under de långa stunder på dagen då maken är i sitt arbete, barnen äro i skolan? Eller består med nödvändighet den professionskompetens hustruns livsuppsigt i att hon skalar potatis till middagens för att få tillfälle flytta sin arbetskraft. Kan och bör man äro avvärdnad härav över främmande i form av familjepensioner eller i form av högre avlöning, där försörjningsplikt förelåg, så går man ensidigt på problemet och vill göra en inbäckning i rätten för den gifva kvinnan att hava anställning i stat eller kommun.

I stället för att på detta problem till grunden och taga konsekvenserna däraf, och i stället för att reformera avlöningsbestämmelserna så att var och en är betalt för det utförda arbetet, och i stället för att de allmänna uppmuntrade familjebildandet i form av familjepensioner eller i form av högre avlöning, där försörjningsplikt förelåg, så går man ensidigt på problemet och vill göra en inbäckning i rätten för den gifva kvinnan att hava anställning i stat eller kommun.

I varje bokhandel
LOWELL THOMAS
 märkliga bok
MED LAWRENCE I ARABIEN
 Illustrerad
 7:50
 J. BECKMANS FÖRLAG

Rosstorps Pensjonal och Vilohem
 Hög och ren luft, lämpligt för konvalscorer. Moderns rum med käll och varmt vatten m. m. Gott bord till modernt priset, även diematt. Julgäster emottaga. Tel. Ringning 2-55. Fru Anna Falkholt.
 Rekommendera MISS BLANCHE till gäster och alla ötra bekanta!

Miss Blanche
 WANDERLIE
 Den bästa 16 öras CIGARETTEN.

Sjukvårds- och Förbandsartiklar
 Klervigsa Gummiöror, Händerägare, Induktionsapparater, Adorbräckstrumpor, Briskband, Eggkålar, Grossakvarettor och Guldöror, Vårdkålar, Lungskyddare, Skötkäppar, Liggyrvar, Dambinder, Barnförbandsartiklar alla slag m. m. Består eller tillkøper oss. Illustrerad katalog gratis.
Magasin Special
 Vesterlöfsgatan 68
 (Inlogg i Pörsen)
 Blomsterhandlaren
 STOCKHOLM

Nyckeln till hälsa
 är att rensa magen och larmarna (från osunda rester, utöfriva utöfrata fört kroppen samt öppna blodet, därmed avlägsna sjukra orsaken till lidande och sjukdomar).
 En liknast Frukt-Salt-Samma är härigenom utgående.
 Magens och Hjärnans förtöfriva. Vårk i kroppen, Reumatism och Nervsmärtor skingras. Hålls, kräfler och Vårdande återvinnas.
 Frukt-Salt-Samma verkar välgörande på hela organismen och emellertid uppträffas. Pris per burk kr. 2:50. Erhålls på postkontoret från Centralreklamations Fäbrik, Södra Sjöbjörns Årstad, Droog, Kungälv & Färbjörns m. f.

VOX-REALTON
 "Förmen bestämmer tonen."
 Innan Ni köpa Gramofonen måste Ni höra "den nya VOX" med
 1. Den nya Saxofon-indelningarna.
 2. Den nya "Indelning Electric".
 3. Den nya tonstämmer.
 4. Den nya dubbelfjädrade sväret med mjukspänning och absolut ljudlig glöde.
 5. Ett 10-tal nya modeller i lagert.
 Bekväma betalningsvillkor.
MUSIKALISKA KNUTEN
 Skulpten.
 STOCKHOLM.
 Dea är försänd. Kallhör på begäran.

Kifas stolar
 I alla varor och sålida utifrån. Kre vil bekanta för sitt tekniska tillstånd och solida utförande. Begär Kifas spezialhandling över sjuk- och rattstolar.
 Klervigsa Industri AB
 Fabrika A-R
 -KIFA-
 Tel. Nbr 300
 Bergsgatan 13, Stockholm.

